

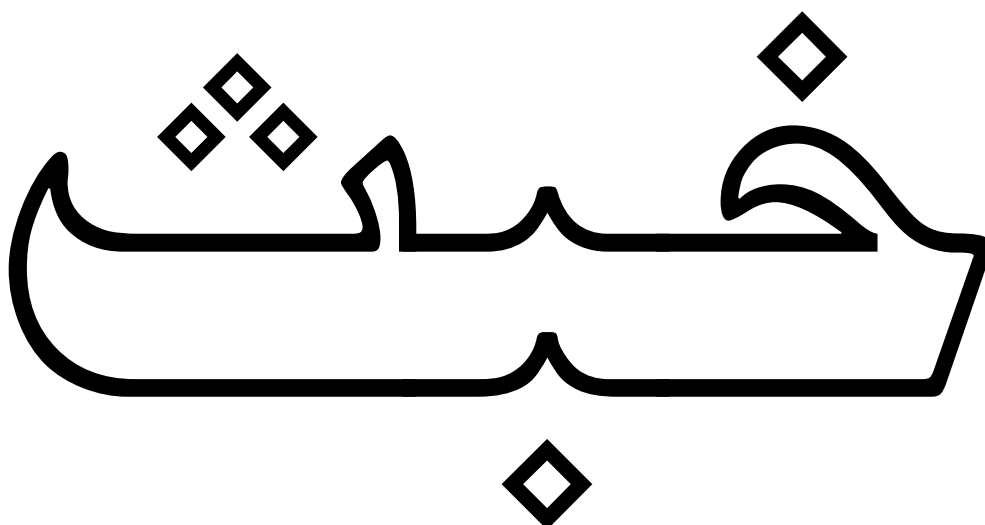

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۴۵۷

هو الحکیم-

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۴۵۷، «خبث» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «خبث» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «خبث» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۴۵۷
ریشه	خبث
تعداد تکرار	۱۶
تعداد مشتقات	۱۰
تعداد ریشه مرتبط	۹۹

فهرست مشتقات

۹. لِخَبِيثَاتٍ (۱)	۷. حَبْتٌ (۱)	۵. الخَبِيثُونَ (۱)	۳. الخَبِيثَاتُ (۱)	۱. الخَبَائِثُ (۲)
۱۰. لِلْخَبِيثِينَ (۱)	۸. خَبِيثَةٌ (۲)	۶. الخَبِيثِ (۱)	۴. الخَبِيثُ (۱)	۲. الخَبِيثُ (۵)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۸۰. مثل (۲)	۶۱. غیب (۱)	۴۱. رسل (۳)	۲۱. بعض (۴)	۱. اقی (۲)
۸۱. مول (۳)	۶۲. فسق (۱)	۴۲. رکم (۲)	۲۲. بلد (۱)	۲. اجر (۱)
۸۲. میز (۳)	۶۳. فلح (۳)	۴۳. سوء (۱)	۲۳. تبع (۲)	۳. اخذ (۱)
۸۳. نبت (۱)	۶۴. فوق (۲)	۴۴. سوی (۲)	۲۴. توراة (۱)	۴. اذن (۱)
۸۴. نبو (۱)	۶۵. قرر (۲)	۴۵. شجر (۲)	۲۵. جی (۱)	۵. ارض (۳)
۸۵. نجو (۱)	۶۶. قرى (۱)	۴۶. شکر (۱)	۲۶. جثث (۲)	۶. اصر (۱)
۸۶. نزل (۱)	۶۷. قول (۶)	۴۷. شىء (۱)	۲۷. جعل (۴)	۷. اکل (۱)
۸۷. نصر (۱)	۶۸. قوم (۲)	۴۸. صرف (۱)	۲۸. جمع (۲)	۸. الله (۹)
۸۸. نفق (۲)	۶۹. کبر (۱)	۴۹. طلع (۱)	۲۹. جهنم (۲)	۹. اله (۹)
۸۹. نکد (۱)	۷۰. کتب (۱)	۵۰. طیب (۲۵)	۳۰. حتی (۱)	۱۰. امر (۱)
۹۰. نکر (۱)	۷۱. کتر (۲)	۵۱. عجب (۲)	۳۱. حرم (۱)	۱۱. امم (۱)
۹۱. نهی (۱)	۷۲. کرم (۴)	۵۲. عرف (۱)	۳۲. حکم (۱)	۱۲. امن (۵)
۹۲. نور (۱)	۷۳. کسب (۱)	۵۳. عزز (۱)	۳۳. حلل (۱)	۱۳. انجیل (۱)
۹۳. وجد (۱)	۷۴. کلم (۲)	۵۴. عظم (۱)	۳۴. حمد (۱)	۱۴. انن (۳)
۹۴. وذر (۱)	۷۵. کون (۶)	۵۵. علم (۲)	۳۵. حوب (۱)	۱۵. اول (۹)
۹۵. وضع (۱)	۷۶. لب (۲)	۵۶. عمل (۱)	۳۶. خبث (۱۸)	۱۶. اوی (۱)
۹۶. وقی (۳)	۷۷. لعل (۲)	۵۷. غفر (۴)	۳۷. خرج (۳)	۱۷. ائی (۱)
۹۷. وله (۹)	۷۸. لوط (۱)	۵۸. غلل (۱)	۳۸. خسر (۲)	۱۸. ای (۲)
۹۸. یتم (۱)	۷۹. لیس (۱)	۵۹. غمض (۱)	۳۹. ربب (۱)	۱۹. بدل (۱)
۹۹. یمم (۱)		۶۰. غنی (۱)	۴۰. رزق (۴)	۲۰. برء (۴)

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۲۶۷} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَلَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ بِآخِذِيهِ إِلَّا أَنْ تُغِضُوا فِيهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَنِّي حَمِيدٌ
۲. {آل عمران - ۱۷} مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّعِبَّكُمْ عَلَى الْعَيْبِ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِي مِنْ رُسُلِهِ مَنْ يَشَاءُ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ
۳. {النساء - ۲} وَأَتُوا الْيَتَامَىٰ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا الْخَبِيثَ بِالطَّيِّبِ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا
۴. {المائدة - ۱۰} قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ
۵. {المائدة - ۱۰} قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ
۶. {الأعراف - ۵۸} وَالْبَلَدِ الطَّيِّبِ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَالَّذِي خَبَتْ لَا يُخْرُجُ إِلَّا نَكِدًا كَذَلِكَ نَصْرَفُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُشْكُرُونَ
۷. {الأعراف - ۱۵} الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْنُوبًا عِنْدَهُمْ فِي السَّوَارَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنزِلَ مَعَهُ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ
۸. {الأنفال - ۳۷} لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضَهُ عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكُمُهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ
۹. {الأنفال - ۳۷} لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضَهُ عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكُمُهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ
۱۰. {إبراهيم - ۲۶} وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ
۱۱. {إبراهيم - ۲۶} وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ
۱۲. {الأنبياء - ۷۴} وَلَوْطَأَتْبَتَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَحَجَّتَانَهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبَائِثَ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا سَوءَ فَاسِقِينَ
۱۳. {النور - ۲۶} الْخَبِيثَاتُ لِلْخَبِيثِينَ وَالْخَبِيثُونَ لِلْخَبِيثَاتِ وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ أُولَٰئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ
۱۴. {النور - ۲۶} الْخَبِيثَاتُ لِلْخَبِيثِينَ وَالْخَبِيثُونَ لِلْخَبِيثَاتِ وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ أُولَٰئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ
۱۵. {النور - ۲۶} الْخَبِيثَاتُ لِلْخَبِيثِينَ وَالْخَبِيثُونَ لِلْخَبِيثَاتِ وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ أُولَٰئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ
۱۶. {النور - ۲۶} الْخَبِيثَاتُ لِلْخَبِيثِينَ وَالْخَبِيثُونَ لِلْخَبِيثَاتِ وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ أُولَٰئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ